



Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

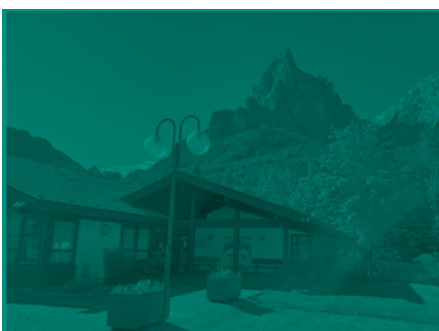
CoReD



Collaborative
Redesign
with schools

CoReD Principle 4:

Værdsætte den komplekse og langvarige proces, som forandring er





Rummet har en betydning for undervisningen

Fysiske rum og materielle ressourcer - både de rammer du har, og måden de er organiseret på - gør en væsentlig forskel for undervisning og læring. Forskning fra mange forskellige lande og fra flere uddannelsesmiljøer har igennem det seneste halve århundrede påvist det fysiske læringsmiljøes betydning (Higgins et al., 2004; Byers et al., 2018) og opfordrer bestillere og brugere af uddannelsesinfrastruktur til at forsøge at forbedre præmisserne for og ressourcerne til udviklingen af læringsmiljøer (Blackmore et al., 2011; Duthilleul et al., 2021).



Men intet læringsmiljø, hvor 'innovativt' det end er, er en magisk løsning. Som man oplevede med udviklingen inden for IT i slutningen af det 20. århundrede (Cuban, 2001), er det begrænset, hvor langt udstyr og inventar i sig selv kan få lærere og elever til at rykke sig. På tværs af alle typer pædagogiske ressourcer, både fysiske og digitale, er nøglen til succes, at der er et match mellem det du har, og det du ønsker (og er i stand til) at gøre med det. Den grundlæggende betydning af dette forhold mellem design og brug er budskabet fra adskillige forsøg med innovativt skoledesign i fortiden (såsom 'åben-plan' skoler i 1960'erne og 70'erne) og nutiden (innovative læringsmiljøer i Australien og New Zealand; byggeri til personlig læring i Island; skoler til den nye grundlæggende læseplan i Finland).

For at afstemme design og brug af uddannelsesmiljøer med hinanden kan vi trække på nogle ideer udviklet gennem samskabende design, der desuden stemmer overens med viden om uddannelsesmæssige forandringer:

at mennesker skal arbejde sammen. Samarbejde er centralt for at udvikle fælles forståelser af pædagogiske værdier og mål; i de processer og aktiviteter, der er nødvendige for at opnå disse; og i valg og organisering af de fysiske rum og ressourcer, som disse aktiviteter kræver.

Samarbejdsprocesser vil være forskellige fra gang til gang, og der er mange lokale beslutninger, der skal træffes: Hvem skal indgå i samarbejdet (skoleelever, lærere, øvrigt skolepersonale, skoleledere, kommunale beslutningstagere)? Hvornår skal forskellige grupper eller deres repræsentanter inddrages? Hvilken finansiering (hvis nogen) er tilgængelig til at ændre lokalerne? Hvad er tidsplanen for forandringsprocessen?

Der er dog nogle ligheder på tværs af de samskabende processer. Samarbejde tager tid, og det kan være svært at vide, hvordan man griber diskussioner om skolerummet an med folk, der ser det fra brugernes perspektiv frem for som planlæggere eller designere. Det er her CoReD-redskaberne kommer ind, idet de, som vist i vores guide, dækker de fire grundlæggende principper for at facilitere et succesfuldt samarbejde om skolerum (Woolner, 2018).

Samarbejde er centralt for at udvikle fælles forståelser af pædagogiske værdier og mål

Denne guide skal hjælpe dig med at...

1. Tage afsæt i, hvor folk er (mentalt og fysisk);
2. Forstå hvordan fysiske, organisatoriske og sociale aspekter af læringsrummet er forbundet med hinanden;
3. Facilitere udforskningen af ideer og muligheder;
4. **Værdsætte den komplekse og langvarige proces, som forandring er.**

At værdsætte den komplekse, langvarige proces, som en forandring er...

Forandring er altid svær. Historien og erfaring viser, at uddannelse ikke er nogen undtagelse fra denne generalisering. Der er endda særlige udfordringer ved forsøg på at forandre uddannelse, heriblandt behovet for at sikre, at alle medlemmer af skolesamfundet føler sig forpligtet til forandring, idet der i alle grupper (personale, elever og forældre) kan være en tilbøjelighed til forskellige former for konservatisme angående forskellige ting. Der er også mange andre krav, som spiller ind i forhold til skoleledernes, lærernes og elevernes tid og bekymringer, såsom nationale og internationale sammenligninger, nye og reviderede læseplaner eller andre politiske ændringer, som kan få yderligere ændringer til at virke overvældende.

Fullan er meget læst for sine råd om forandring, som kan opsummeres som følger: få nye tilgange ordentligt indlejret i skolens strukturer, sørg for at få en kritisk masse af skolens personale uddannet og engageret, og få sikret at der er en procedure for fortsat støtte (Fullan, 2007:102). Men han peger også på, hvor lang tid det kan tage at etablere en vellykket forandring. Et andet problem er ligeledes knyttet til spørgsmålet om tid. Når først en kollektivt aftalt og velunderstøttet forandringsproces er sat i gang, kan eventuelle forsinkelser virke demoraliserende. Sådanne forsinkelser er ret almindelige i projekter med re-design og renovering af skolerum, ofte på grund af problemer med finansiering. Det er i dette vigtigt ikke at glemme de oprindelige intentioner. Forskning viser, at det er værd at holde ud, fordi det at ændre det fysiske rum kan være en kraftfuld måde at muliggøre, understøtte eller forankre andre uddannelsesmæssige forandringer på (Woolner et al., 2018).

Aktiviteterne, som foreslås under dette princip, og casestudierne af CoReD-redskaberne, der eksemplificerer dem i brug, er alle forankret i skolefællesskaber og deres fysiske rum, og det de ønsker at foretage sig der. Nogle gange begynder de samskabende re-designprocesser med selve det fysiske rum, måske fordi det er der at en mulighed for rumlig forandring opstår. Andre gange kommer impulsen fra steder såsom pædagogiske erfaringer eller skolepraksisser. Uanset hvordan forandringsprocessen begynder, og uagtet de drejninger, der måtte være på rejsen, er der redskaber og måder at bruge dem på, der kan hjælpe med at blive på sporet.

Hvilke redskaber virker bedst til at adressere P4...?

	UK tool: Diamond Ranking	DK tool: Læringsrummets historier (SES)	SW tool: Pædagogisk gåtur	ISL tool: Evaluerings-redskab til Skoleudvikling (SDET)	PT tool: Elevernes læringsrum (SSS)	IT tool: Kartografisk observation
1. Begynd hvor folk er (mental tog fysisk)	✓✓	✓	✓			✓
&": c f g h € g U a a Y b Z Y H b]b[Y b`U Z`° f]b[gfi a !a Yrg` Zrg]g_YZcf[Ub]gUrcf]g_Yc[` gcVjUY`UgdY_hyf			✓✓	✓	✓✓	✓
3. Facilitere udforskningen af ideer og muligheder	✓	✓✓			✓	
4. Værdsætte den komplekse, langvarige proces, som en forandring er				✓✓	✓	✓✓

✓✓ dette redskab er særligt velegnet til skolefællesskaber, der fokuserer på dette princip i lyset af, hvor de er med deres særlige forandringsproces med design, udvikling og evaluering.

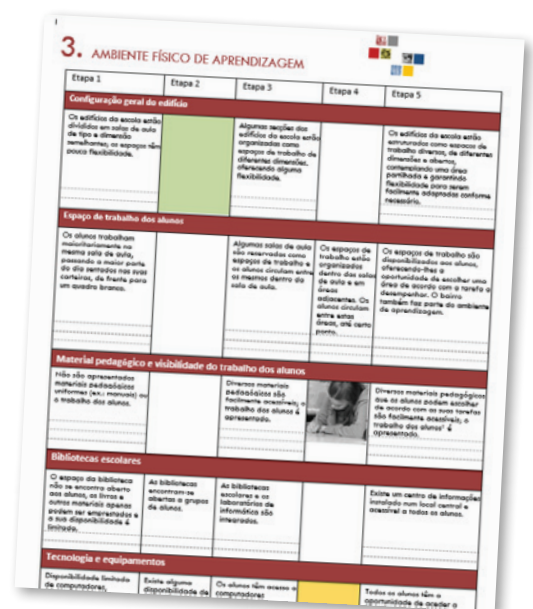
✓ dette redskab kan også være nyttigt for skolefællesskaber, der fokuserer på dette princip.

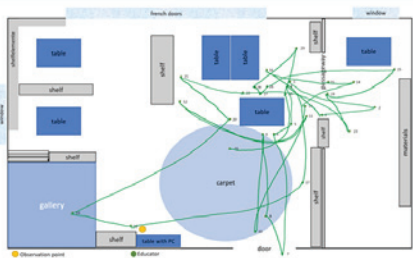
Hvordan kan redskaberne bruges?

Evalueringsredskab til skoleudvikling (SDET)

<https://www.ncl.ac.uk/cored/tools/sdet/>

er specielt egnet til brug over tid i en kompleks forandringsproces. SDET blev oprindeligt designet og udgivet på islandsk og engelsk med seks dimensioner eller tråde, der bør overvejes for at skabe en vellykket skoleudviklingsproces. Redskabet er beregnet til at understøtte professionelle diskussioner blandt skoleledere, lærere og andre uddannelsesudøvere. En af de seks tråde er fokuseret på det fysiske læringsmiljø og støtter brugerne i at overveje, hvordan det overordnede skoledesign og bestemte udvalgte områder muliggør eller hæmmer undervisning og læring. Denne tråd er tilgængelig på websiden på alle CoReDs partnersprog. Til en begyndelse kan praktikere vurdere, hvor på fempunktsskalaen de vil placere eksisterende rum og deres nuværende brug, for derpå at diskutere praksisser som skolen stræber efter at implementere. Over tid kan SDET bruges til at følge fremgangen i disse ambitioner.





Kartografisk observation

<https://www.ncl.ac.uk/cored/tools/cartographic-observation/> er også meget velegnet til at spore ændringer over tid. Hvad væsentligt er, så muliggør redskabet også et fokus på, hvordan rum og ressourcer helt nøjagtigt bruges af lærere og elever, når indretning og brug af rummet forsøges ændret. Indledningsvist kan redskabet og måden hvorpå det kan bruges til at undersøge dele af deres nuværende uddannelsesmiljø, hjælpe undervisere med at begynde at tænke rumligt over deres praksis. Resultaterne kan derefter bruges til at understøtte justeringer eller ændringer.

Derudover kan en kortlægning af, hvordan det forandrede rum anvendes, danne grundlag for en evaluering og inspirere til mere forandring. De kortlægninger, der produceres ved hvert enkelt nedslag, giver en varig visuel registrering af layout og brug over tid, som deltagerne senere kan forholde sig til.

Med fokus på elevoplevelsen har Elevernes læringsrum (S3S)

<https://www.ncl.ac.uk/cored/tools/school-spaces/> to faser, som kan tilpasses

andre igangværende evalueringer af skolens indretning og anvendelse.

Processen, der er i to trin, begynder med en online-undersøgelse, som udformes i henhold til skolens behov, hovedsageligt ved at uploade billeder af bestemte rum og steder. Denne undersøgelse kan involvere hele klasser eller endda alle skolens elever. De genererede data bruges til at informere næste fase, hvor små grupper af studerende besøger rummene og diskuterer spørgsmål, der er rejst i undersøgelsen. Redskabet er lige så velegnet til at evaluere elevernes oplevelse af nye omgivelser som til at udforske brugen af en gammel bygning, hvor der er planlagt forandring, og kan derfor bruges på ethvert trin i en længerevarende forandringsproces.

S3S - Survey on Students School Spaces

Gostaríamos de saber quais os espaços na tua escola que mais frequentas e como lá te sentes. Importa referir que não existem respostas certas ou erradas, pois queremos apenas saber qual a tua opinião.

A equipa do projecto CoReD agradece desde já a colaboração da escola e da comunidade.

* Required

Espaços exteriores: recreio / entrada da escola

Entrada da escola



Alle redskaber har sin egen website, hvor du kan finde detaljerede instruktioner og andre ressourcer på alle CoReDs partnersprog.

Case-eksempler fra CoReD-projektet

Brug af SDET til at rammesætte samtaler om forandring mellem ansatte på Vallbacksskolan, Sverige



Skolen er oprindeligt bygget i 1897. I 2016 blev lokalerne renoveret og genåbnet som gymnasieskole for cirka 550 elever i alderen 12-16 år. Evalueringsredskab til skoleudvikling (SDET)

blev brugt i 2021-22 til løbende at guide personale diskussioner og støtte personalet i at planlægge mulige ændringer i design og brug af deres rum. Skolens personale brugte også Diamond Ranking til at hjælpe dem med at reflektere over brugen af bestemte rum i forhold til elevernes støtte og trivsel.

Ved at bruge SDET blev personalet enige om, at det overordnede skoledesign og eleverarbejdspladserne (begge i fase 1 af SDET) sætter begrænsninger for, hvordan man i øjeblikket kan arbejde. De bemærkede dog, at andre materielle aspekter (specifikt biblioteket og skolens måder at bruge teknologi på) er i fase 5. Denne anerkendelse førte i første omgang til en konklusion om at "Vi har gjort det bedste med det, der var der". Medarbejderne fortsatte dog med at overveje, hvordan små ændringer af rummet kunne sætte dem i stand til at udvikle en mere forskelligartet brug. De overvejede især, om glaspaneler kunne anvendes til at skabe ekstra rum i rummet.

Ud over at understøtte denne kollaborative planlægning gør SDET det muligt for dem at holde styr på deres fremskridt i de næste par år.

Kombination af kartografisk observation og S3S for at forstå brugen af rum i Escola Básica Rainha Santa Isabel, Coimbra, Portugal

Skolesystemet i Portugal gennemgår for tiden en periode med mange forandringer, idet centralregeringen overdrager mere af uddannelsesansvaret til kommunerne, og skolerne også er forpligtet til at levere en mere forskelligartet læseplan til en mere inkluderende elevgruppe. Over for disse usikkerheder besluttede skolen Escola Básica Rainha Santa Isabel, i udkanten af den historiske by Coimbra, at gå i gang med deres egen forandringsproces.

Skolen står over for forskellige specifikke udfordringer på grund af dens beliggenhed, den økonomiske situation i det samfund, den betjener, og designet af dens bygning, der stammer fra 1999. I øjeblikket arbejder skolen med en maksimal kapacitet på 533 elever i alderen 10 til 15 år (5. til 9. klasse). Lokalerne består af tre blokke omgivet af asfalt, og skolen har en aftale med kommunen om en delvis istandsættelse. S3S blev valgt for at skabe en inkluderende refleksion over mulige ændringer, hvor såvel indvendige som udvendige rum på tværs af skolen blev inddraget. Der blev også foretaget kartografiske observationer for at vurdere, hvordan klasseværelserne blev brugt. To klasser på forskellige klassetrin besvarede S3S online-undersøgelsen i løbet af skoleåret 2019-20. Den anden fase med stedspecifikke fokusgrupper fandt sted det følgende år med nogle af disse elever, igen med blandet alder. Kartografiske observationer blev brugt året efter til at kortlægge lærernes og elevernes bevægelser i et standardklasseværelse i to kontrasterende lektioner (kunst og portugisisk).

Over tid har der således udviklet sig en mere fuldstændig forståelse for koblingen af rum og praksis, og den fremtidige udformning og anvendelse af lokalerne er blevet en fælles sag for rektor, en række klasselærere og deres klassegrupper. Det bredere skolesamfund er blevet holdt opdateret gennem forsamlinger, heriblandt et møde hvor design og forbedringsplaner, især angående de udendørs rum, blev præsenteret og diskuteret.

For at afhjælpe de mangler ved bygningen, som undersøgelserne har afsløret, har eleverne lavet vægmalerier i deres klasseværelser, hvor de visualiserer aspekter af de undersøgte fag. Kommunen har i udgangspunktet accepteret de planlagte ændringer af uderummet.



Yderligere information – kan downloades gratis

Læs alt om brugen af S3S på to skoler med meget forskellige rammer og elevgrupper i Coimbra, Portugal:

<https://www.mdpi.com/2075-5309/12/4/392> (Coelho, C.; Cordeiro, A.; Alcoforado, L.; Moniz, G.C. Survey on Student School Spaces: An Inclusive Design Tool for a Better School. *Buildings* 2022, 12, 392)

Denne artikel diskuterer, hvordan ændring af skolens fysiske rum kan muliggøre en udvidet forandringsproces. Den trækker på erfaringerne fra to folkeskoler i Storbritannien, der igennem ændringer af det fysiske rum forsøger at ændre læseplaner og pædagogik:

<https://link.springer.com/article/10.1007/s10833-018-9317-4> (Woolner P, Thomas U, Tiplady L. (2018) Structural change from physical foundations: The role of the environment in enacting school change. *Journal of Educational Change*, 19(2), 223-242)

Referencer – weblinks til universelt tilgængelige materialer

Blackmore, J., Bateman, D., Loughlin, J., O'Mara, J., & Aranda, G. (2011). *Research into the connection between built learning spaces and student outcomes*. Melbourne: Education Policy and Research Division, Department of Education and Early Childhood Development. <https://www.education.vic.gov.au/Documents/about/programs/infrastructure/blackmorelearningspaces.pdf>

Byers, T., Mahat, M., Liu, K., Knock, A., & Imms, W. (2018). *A Systematic Review of the Effects of Learning Environments on Student Learning Outcomes*, The University of Melbourne Technical Report 4/2018. Retrieved from: <http://www.ilet.com.au/publications/reports/>

Cuban, L. (2001) *Oversold and underused: computers in the classroom* Cambridge, Mass: Harvard University Press.

Duthilleul Y, Woolner P, Whelan A. (2021) *Constructing Education: An Opportunity Not to Be Missed*. Paris: Council of Europe Development Bank, Thematic Reviews Series. https://coebank.org/media/documents/Constructing_Education.pdf

Fullan, M. (2007) *The New Meaning of Educational Change* (4th Ed) New York/Abingdon: Routledge

Higgins, S., Hall, E., Wall, K. Woolner, P. and McCaughey, C. (2005). *The Impact of School Environments: A Literature Review*. London: Design Council.

Woolner, P. (2018) Collaborative Re-design: Working with School Communities to Understand and Improve their Learning Environments. In: Ellis, RA; Goodyear, P, ed. *Spaces of teaching and learning: Integrating perspectives on research and practice*. Singapore: Springer.

Woolner P, Thomas U, Tiplady L. (2018) Structural change from physical foundations: The role of the environment in enacting school change. *Journal of Educational Change*, 19(2), 223-242. <https://link.springer.com/article/10.1007/s10833-018-9317-4>



Denne vejledning er en del af det sæt af ressourcer, der er udviklet af Collaborative ReDesign with Schools - CoReD - projektet finansieret af Erasmus+-programmet i Den Europæiske Union

Startdato: 01-10-2019

Slutdato: 30-09-2022

Projektfreference: 2019-1-UK01-KA201-061954

